

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS GYVENAMŪJŲ VIETŪVIŲ PAVIRŠINIŲ (LIETAUS) NUOTEKŲ TINKLŲ IR ĮRENGINIŲ SISTEMOS EKSPLOATAVIMO TAISYKLĖS

I. BENDROJI DALIS

1. Joniškio rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių paviršinių (lietaus) nuotekų tinklų ir įrenginių sistemos eksploatavimo taisyklių (toliau – taisyklės) tikslas – nustatyti bendruosius Joniškio rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių paviršinių (lietaus) nuotekų tinklų ir įrenginių sistemos (toliau – sistema) naudojimo, priežiūros ir įrengimo reikalavimus, reglamentuoti santykius tarp sistemą eksploatuojančios įmonės (toliau – operatorius) ir sistema besinaudojančių asmenų. Taisyklės yra privalomos visiems fiziniams ir juridiniams asmenims Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje.

2. Šios taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290) 16 straipsnio 2 dalies 36 ir 37 punktais, Lietuvos Respublikos vandens įstatymu (Žin., 1997, Nr. 104-2615; 2003, Nr. 36-1544), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu (Žin., 1992, 5-75), Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu (Žin., 2006, Nr. 82-3260), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu (Žin., 1995, Nr. 107-2391; 2004, Nr. 21-617), Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 (Žin., 2007, Nr. 42-1594), ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

3. **Paviršinės (lietaus) nuotekos** – ant urbanizuotos teritorijos paviršiaus (išskyrus žemės ūkio naudmenas ir žaliuosius plotus) patenkantis kritulių ir kitoks (teritorijų dangos ar transporto plovimo, laistymo ir pan.) vanduo, kurį teritorijos valdytojas nori arba privalo organizuoti (naudojant nuotekų tvarkymo sistemas) surinkti ir pašalinti į aplinką arba išleisti į kitiems asmenims priklausančias nuotekų tvarkymo sistemas (perduoti nuotekų operatoriui).

4. **Paviršinių (lietaus) nuotekų sistema** – paviršinių (lietaus) nuotekų tinklai, valymo įrenginiai, vandens surinkimo šulinėliai, grotelės gatvėse, grioviai, kanalai, upės.

5. **Operatorius** – įmonė, prižiūrinti ir eksploatuojanti paviršinių (lietaus) nuotekų sistemą.

6. **Valda (teritorija)** – fiziniam ar juridiniam asmeniui nuosavybės, nuomos ar panaudos teise priklausantis arba faktiškai naudojamas žemės sklypas.

7. **Abonentas** – fizinis arba juridinis asmuo, taip pat užsienio valstybės juridinio asmens atstovybė ar filialas, įregistruotas Lietuvoje, išleidžiantis į paviršinių (lietaus) nuotekų sistemą nuotekas nepriklausomai nuo to, ar paviršinės (lietaus) nuotekos leidžiamos paviršinių (lietaus) nuotekų tinklais, ar atvirai (be tinklų) į kitą teritoriją, iš kurios patenka į paviršinių (lietaus) nuotekų sistemą, sudaręs su operatoriumi paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo sutartį.

8. **Išvadas** – paviršinių (lietaus) nuotekų tinklų dalis nuo pastato iki paviršinių (lietaus) nuotekų sistemos.

9. **Priežiūros riba** – sutartyje tarp operatoriaus ir abonto nustatyta paviršinių (lietaus) nuotekų tinklų priežiūros ir eksploatavimo zonos.

III. ABONENTO OBJEKTO ĮRENGIMO IR PRIJUNGIMO PRIE SISTEMOS, ATJUNGIMO NUO JOS TVARKA

10. Norėdamas prisijungti prie sistemos, būsimasis abonentas turi gauti iš operatoriaus technines sąlygas šių taisyklių ir normatyvinių statybos techninių reglamentų nustatyta tvarka.

11. Techninių sąlygų ir normatyvinių statybos techninių reglamentų pagrindu būsimasis abonentas turi parengti projektą, jį suderinti su operatoriumi ir vieną projekto egzempliorių perduoti operatoriui. Derinti papildomai pateikiami šie dokumentai:

11.1. objekto statybos vietos planas (bendrojo plano dalis), kuriame pažymėta esama ir projektuojama paviršinių nuotekų sistema;

11.2. objekto inžinerinių tinklų bendrasis planas, kuriame nurodyti esami ir projektuojami pastatai, inžineriniai tinklai ir jų profiliai;

11.3. projekto aiškinamasis raštas, kuriame nurodytos užterštumo galimybės, pobūdis, vidutiniai nutekamojo vandens kiekiai įvairiu metų laiku, didžiausi galimi debitai;

11.4. lokaliųjų paviršinių nuotekų valyklų brėžiniai, jų techninės charakteristikos ir nuotekų išvalymo laipsnis.

12. Išduodamas technines sąlygas ir derindamas projektavimo dokumentus, operatorius gali apžiūrėti objektą ir paimti nuotekų mėginius analizei.

13. Jeigu pateikiant dokumentus nesilaikoma šių taisyklių arba pateikiami ne visi dokumentai, operatorius negali derinti projekto.

14. Jeigu naujai projektuojamo objekto paviršinių nuotekų sistema statoma keliais etapais ir prie sistemos prijungiama ne vienu metu, būsimasis abonentas iš operatoriaus turi gauti atskirai kiekvieno statybos etapo prijungimo technines sąlygas.

15. Paviršinės nuotekos iš abonto gali būti pradedamos priimti tik įvykdžius techninių sąlygų ir projektavimo dokumentų reikalavimus, likvidavus rastus defektus, gavus iš operatoriaus pažymą apie šių reikalavimų įvykdymą ir nustatyta tvarka įforminus paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo sutartį.

16. Būsimasis abonentas, pageidaujantis prijungti paviršinių (lietaus) nuotekų sistemą prie kito objekto (abonto) paviršinių nuotekų sistemos, turi gauti to objekto savininko sutikimą.

17. Prie sistemos draudžiama jungti buitinių nuotekų tinklus.

18. Abonentas, rekonstruodamas objektą, privalo gauti ir įvykdyti naujas operatoriaus technines sąlygas.

19. Abonto atjungimas nuo sistemos vykdomas ta pačia tvarka kaip ir prijungimas.

20. Operatorius gali laikinai atjungti abonentą įspėjęs jį raštu ne vėliau kaip prieš tris paras, kai:

20.1. vykdomi sistemos remonto ar rekonstrukcijos darbai;

20.2. abonentas nesumoka operatoriui už sutvarkytas paviršines (lietaus) nuotekas iki sutartyje numatytų terminų.

21. Operatorius gali laikinai atjungti abonentą iš anksto neįspėjęs:

21.1. įvykus avarijai sistemoje;

21.2. nustačius, kad į sistemą išmetami neleistini teršalai ar neleistinos teršalų koncentracijos.

22. Paviršinių (lietaus) nuotekų išvadas gali atjungti operatorius arba abonentas, stebint operatoriaus atstovui ir abonentui (jo įgaliotam atstovui). Atjungus objektą, surašomas aktas. Už darbus sumoka abonentas.

IV. PAVIRŠINIŲ (LIETAUS) NUOTEKŲ TINKLŲ IR ĮRENGINIŲ PRIĖMIMAS NAUDOTI

23. Operatorius turi tikrinti būsimo abonto paviršinių (lietaus) nuotekų tinklų ir įrenginių, jeigu jie jungiami prie sistemos, statybos darbų eigą ir kokybę. Operatoriaus pastabos ir nurodymai yra

privalomi. Būsimasis abonentas paviršinių (lietaus) nuotekų tinklų techninei priežiūrai gali samdyti operatoriaus atstovą.

24. Statybos metu keisti projektą galima tik suderinus su projektavimo organizacija, projektavusia šį objektą, ir su operatoriumi.

25. Užkasant paviršinių (lietaus) nuotekų tinklus ar įrenginius, turi dalyvauti operatoriaus atstovas, kuris pasirašo paslepjamųjų darbų arba analogišką aktą. Be operatoriaus atstovo parašo aktas negalioja.

26. Kai operatoriaus atstovas nedalyvauja objekto statybos užbaigimo procedūroje, statybos užbaigimo komisija gali objektą priimti naudoti remdamasi operatoriaus pažyma, kad objektas prijungtas prie sistemos pagal techninius reikalavimus ir tinka naudoti.

27. Rengdamas pastatyto ar rekonstruoto objekto (toliau – objektas) priėmimo naudoti aktą, būsimasis abonentas turi pateikti operatoriui objekto projektavimo dokumentų egzempliorių, kuriame užfiksuoti statybos metu padaryti statinio pakeitimai, inžinerinių komunikacijų geodezines nuotraukas, paslepjamųjų darbų ir hidraulinio išbandymo aktus.

V. SISTEMOS IR ĮRENGINIŲ PRIEŽIŪROS RIBOS

28. Abonento valdoje esančią paviršinių (lietaus) nuotekų tinklus iki pirmojo lietaus šulinėlio, esančio už valdos ribų, prižiūri ir eksploatuoja abonentas.

29. Operatorius prižiūri ir eksploatuoja sistemą nuo pirmojo lietaus šulinėlio už abonento valdos ribos imtinai.

30. Jeigu pagal turto nuosavybės dokumentus ribos skiriasi nuo nurodytų 28–29 punktuose, vadovaujamosi nuosavybės dokumentais.

31. Paviršinių (lietaus) nuotekų sistemos priklausomybės ribos privalo būti nurodytos sutartyje.

VI. SAVAVALIŠKAS OBJEKTO PRIJUNGIMAS PRIE SISTEMOS

32. Juridiniams ir fiziniams asmenims draudžiama savavališkai naudotis sistema.

33. Savavališku prijungimu laikomi šie atvejai:

33.1. prijungimas nesilaikant šiose taisyklėse nustatytos tvarkos;

33.2. nesudaryta paviršinių nuotekų priėmimo ar kompleksinė vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sutartis.

34. Per savavališkai paklotą išvadą nuotekos nepriimamos, išvadas atjungiamas 37 punkte nustatyta tvarka.

35. Operatorius, nustatęs savavališko prijungimo faktą, surašo aktą, kurio vieną egzempliorių įteikia tariamam pažeidėjui. Jeigu pažeidėjas nesutinka su akte užfiksuotais faktais, jis privalo pasirašyti aktą ir nurodyti savo nesutikimo motyvus. Jeigu pažeidėjas atsisako pasirašyti aktą, iškviečiamas savivaldybės administracijos atstovas, kuris pasirašydamas paliudija atsisakymo pasirašyti faktą. Akte turi būti nurodyta savavališko prijungimo data. Jeigu negalima nustatyti prijungimo datos, laikoma, kad objektas prijungtas ne mažiau kaip prieš metus.

36. Pažeidėjas apmoka už savavališkai išleistą paviršinių (lietaus) nuotekų kiekį, kuris apskaičiuojamas pagal nustatytą Mokesčio už paviršinių vandens transportavimą Joniškio rajono savivaldybės gyvenamose vietovėse paviršinių (lietaus) nuotekų tinklais normatyvą, du kartus padidinta kaina.

37. Operatorius turi teisę nedelsdamas atjungti savavališkai prijungtą objektą.

38. Išvadas prijungiamas, kai įvykdomos visos techninės sąlygos, įforminami reikiami dokumentai, operatoriui sumokamas apskaičiuotas mokestis ir atlyginamos atjungimo ir prijungimo išlaidos.

VII. PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ SISTEMOS ĮRENGINIŲ PRIEŽIŪRA IR EKSPLOATACIJA

39. Abonentai ir operatorius privalo vykdyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų keliamus reikalavimus lietaus nuotekų tinklų apsaugai.

40. Abonentai ir operatorius privalo vykdyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir kitų institucijų patvirtintus teisės aktus, reglamentuojančius paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymą.

41. Abonentai ir operatorius paviršinių (lietaus) nuotekų tinklus prižiūri ir eksploatuoja vadovaudamiesi Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 (Žin., 2007, Nr.42-1594). Pakeitus šį norminį aktą, vadovaujamas galiojančiu dokumentu.

42. Abonentai ir operatorius privalo užtikrinti, kad jų prižiūrima paviršinių nuotekų sistema ir įrenginiai nebūtų pažeidžiami ar užtvindomi, likviduoti įvykusias avarijas.

43. Drenažo sistemose iš rūsių ar pusrūsių turi būti sumontuotos automatiškai užsidarančios sklendės.

44. Prieš pradėdama žemės kasimo darbus paviršinių nuotekų sistemos ir įrenginių apsaugos zonoje, darbus atliekanti organizacija privalo nustatyta tvarka gauti leidimą atlikti šiuos darbus ir jį suderinti su operatoriumi.

45. Juridiniai ir fiziniai asmenys, kurie atlieka žemės kasimo darbus, aptikę projekte nepažymėtus ir operatoriaus nenurodytus vamzdynus, privalo nutraukti darbus ir kviešti į darbų vietą operatoriaus atstovą. Darbus galima tęsti tik gavus raštišką šio atstovo sutikimą.

46. Organizacijos, dirbančios paviršinių nuotekų sistemos ir įrenginių apsaugos zonoje ir pažeidusios nuotekų sistemą, taip pat nesilaikiusios šių taisyklių 45 punkto reikalavimų, privalo pašalinti pažeidimus stebint operatoriaus atstovui.

47. Planuojant statyti teritorijoje, kurioje yra paviršinių nuotekų sistema, užsakovas turi parengti ir nustatyta tvarka suderinti paviršinių nuotekų sistemos įrenginių perkėlimo projektą. Vamzdynas perkeliamas užsakovo sąskaita. Veikiančio vamzdyno išjungimas įforminamas aktu.

48. Operatorius neatsako už apsemtas valdas, pastatus, rūsius ir pan., kur nėra paviršinių nuotekų sistemos, liūčių ir stichinių nelaimių metu, jeigu abonentas nesilaiko šių taisyklių 43–50 punktų reikalavimų arba nuotekų priėmimas buvo atjungtas pagal šių taisyklių 25, 41 punktus.

VIII. PAŠALINTŲ NUOTEKŲ APSKAITA IR ATSISKAITYMAS

49. Išleidžiamų paviršinių (lietaus) nuotekų kiekis apskaičiuojamas pagal formulę:

$W = 10 * H * \psi * F \text{ m}^3 / \text{metus}$, kai:

H – metinis kritulių kiekis mm (pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos duomenis);

ψ – paviršinio nuotekio koeficientas;

F – valdos (baseino) plotas ha.

50. Atsiskaitymas už paviršinių (lietaus) nuotekų transportavimą Joniškio rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių paviršinių (lietaus) nuotekų tinklais vykdomas vadovaujantis Joniškio rajono savivaldybės tarybos nustatytu Mokesčio už paviršinių vandens transportavimą Joniškio rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių paviršinių (lietaus) nuotekų tinklais normatyvu.

IX. ATSAKOMYBĖ

51. Asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.